

Katecheze s dopravními značkami, březen 2026

2. neděle postní (A)	
Mt 17,1-9	
Název značky:	Nebezpečné stoupání
<i>Biblický úryvek: „Ježíš přistoupil, dotkl se jich a řekl: „Vstaňte, nebojte se!“ (Mt 17,7)</i>	
Význam pro dítě:	S Ježíšem do kopce, s Ježíšem k vítězství.
Dnešní evangelium o <i>Proměnění Páně</i> je trochu jako pořádný výšlap na Sněžku. Co o ní víte? Kdo už tam byl? Stoupali jste někdy do opravdu velkého kopce? Nejdřív je to v pohodě, ale pak začne pořádné převýšení. Dochází dech, bolí nohy a člověk si říká: „<i>Proč sem vlastně lezu?</i>“ Ježíš dnes bere Petra, Jakuba a Jana na vysokou horu. Není to žádná rovinka kolem řeky. Není to podobné i našemu životu? Chceš se učit nové věci? Musíš pro to něco udělat. Chceš se zlepšovat ve sportu? Máš tréninky. Chceš umět hrát na nástroj? Pravidelně cvičíš. Chceš být dobrý kamarád? Odpouštíš, rozdělíš se o jídlo, o hračky, atd. Kolikrát si řekneme: „<i>Mně se nechce.</i>“ Kolikrát bychom radši zůstali doma u mobilu, než vyrazili „na kopec“. Bůh nás zve pryč z pohodlí: „<i>Zvedni se z „gauče života“. Nechci tě trápit, ale chci, abys uviděl víc.</i>“ Když jedete autem a uvidíte značku <i>Nebezpečné stoupání</i>, co uděláte? Přidáte plyn? Podřadíte? Začnete se víc soustředit? Nikdo nečeká, že kopec vyjedete bez námahy. Stejně tak učedníci museli „podřadit“. Nechat dole své jistoty. Možná byli unavení. Možná si říkali: „<i>Proč máme jít teď na nějakou horu?</i>“ A právě na hoře se stane něco nečekaného – Ježíš se promění. Září a jeho oblečení i obličej oslnivě zblělí, až tak, že se apoštolové leknou a padnou tváří k zemi. Vtom uslyší Boží hlas: „<i>Toto je můj milovaný Syn, toho poslouchajte.</i>“ Wow, to musela být fakt síla! Najednou to všechno dává smysl. Najednou vědí, proč šli nahoru. Nezažili jste někdy něco podobného? Třeba po dlouhém tréninku na zápas přijde vítězství, po hádce usmíření, a vy si řeknete: „<i>Stálo to za to!</i>“ Petr říká: „<i>Je nám tu dobře, zůstaňme tady.</i>“ Kdo by nechtěl zůstat jen v hezkých chvílích? Jen na prázdninách, jen na táboře? Ale Ježíš ví, že musíme jít zpátky dolů. Možná si říkáte: „<i>Tak to je horší, co když budu padat?</i>“ Víte, že existuje i značka <i>Nebezpečné klesání</i>? Dolů to může jet až moc rychle. Člověk může ztratit kontrolu. Proto si ten zážitek z hory mají učedníci uchovat v srdci. Aby, když přijde těžký den, nezapomněli, kým Ježíš je. A co my? I my máme své kopce, když se nám nechce učit, uklízet, usmířovat. Když máme říct pravdu, i když to není výhodné, modlit se, i když nic necítíme. Víra není jen o hezkých pocitech. Není jen o zážitcích na horách. Je o tom jít dál, i když to bolí. Bůh nás nevede nejjednější cestou. Až příště budete „funět do kopce“, připomeňte si, že ta cesta má smysl.	

3. neděle postní (A)

Jan 4,5-42

Název značky:

Slepá pozemní komunikace

Biblický úryvek: „Kdo se však napije vody, kterou mu já dám, nebude žíznit navěky, ale voda, kterou mu dám já, stane se v něm pramenem vody tryskající do života věčného.“ (Jan 4,14)

Význam pro dítě:

Ježíš je s tebou, zkus jiný směr.

Představte si, že jedete na kole nebo s rodiči autem a najednou uvidíte značku: *Slepá ulice*.

Co to znamená? Nemůžete projet dál, protože silnice končí. Musíte změnit směr. Zažili jste někdy v životě pocit, že jste „ve slepé ulici“? Že něco nevyšlo a vy nevíte, co dál? Třeba: dostali jste špatnou známku a říkáte si: „*Stejně se to nikdy nenaučím*.“ Pohádali jste se s kamarádem a myslíte si: „*Už se se mnou nebude bavit*.“ Udělali jste něco špatného a báli se to přiznat?

V dnešním evangeliu potkáváme ženu, která si možná myslela, že její život už lepší nebude. Chodí ke studni sama, v poledne, kdy je největší horko. Proč asi? Možná nechce potkat ostatní. Možná se bojí pohledů. Znáte ten pocit, když se vám nechce mezi lidi? Když máte chuť zůstat radši stranou? Ale právě tam, uprostřed „slepé ulice“, sedí Ježíš. Co je naše slepá ulice? Možná mobil, od kterého se neumíme odtrhnout, závist, že někdo má víc lajků, pocit, že nejsme dost dobří, strach říct pravdu?

Možná si říkáme: „*Takhle už to zůstane. Já se nezměním. Tohle už nejde opravit*.“ Ale opravdu je to konec cesty? Ježíš totiž nečeká jen na hlavní silnici, kde se nám daří. On přichází i tam, kde si myslíme, že jsme to pokazili. Ježíš ženu osloví: „*Dej mi napít*.“ Nevyčítá: „*Podívej, co jsi všechno udělala*.“ Začne obyčejným rozhovorem. Kolikrát si myslíme, že když něco pokazíme, Bůh se na nás zlobí? A co když je to jinak? Co když právě tehdy k nám mluví nejvíc?

Ježíš ženě, i nám, nabízí „živou vodu“. Co to je? Ne jen voda do džbánu na pití, ale radost, která zůstává uvnitř. Žena u studny najednou pochopí, že její minulost není konečná stanice. A co udělá? Nechá džbán a běží do města. Džbán s vodou, kvůli kterému přišla, najednou není to nejdůležitější. Našla něco víc. Neutíká pryč. Utíká sdílet radost. A co my? Právě tam, kde si říkáš: „*Už nemůžu*“, na tebe čeká Ježíš. Slepá ulice má na konci zeď. Ale s Ježíšem se ta zeď může stát branou. Možná dnes nemusíš vyřešit všechno. Stačí udělat malý obrat: zkusit to znovu, říct si o pomoc, dát Bohu šanci mluvit do tvého života. Značka *Slepá ulice* neznamena: „*Jsi ztracený*.“ Znamená: „*Zkus jiný směr*.“ Dovolím Ježíši, aby mi tu novou cestu ukázal? Modlitba s ukazováním: „*Ježíši, s tebou žádná slepá ulice není poslední zastávkou (Dřepneme si.). Je to místo, kde může začít něco nového (Postavíme se a zvedneme ruce.). Povědej si se mnou. Ukaž mi nový směr. (Ukážeme rukou.) Když se bojím, dej nám odvahu. (Skrčíme se, pak ukážeme sílu.) Když jsem smutný/á (Ukážeme slzy.), dej mi svou radost (Ukážeme úsměv.) Amen.*“

4. neděle postní (A)	
Jan 9,1-41	
Název značky:	Opravná
<i>Biblický úryvek: On na to řekl: „Věřím, Pane!“ a padl před ním na kolena. (Jan 9,38)</i>	
Význam pro dítě:	Ježíš nehledá viníka, ale opravuje srdce.
Znáte dnešní značku? Potřebovali jste někdy opravit auto během cesty? Představte si, že jedete na výlet a najednou auto začne vydávat divné zvuky. Na palubní desce se rozsvítí červená kontrolka. Co uděláte? Budete se hádat, kdo za to může? Nebo začnete „googlit“ nejbližší servis? A co když jste mimo signál nebo máte nefunkční mobil? Pak vám nezbyvá nic jiného než hledat modrou značku s klíčem a nápisem OPRAVNA. V dnešním evangeliu vystupuje člověk, který je od narození slepý. V přeneseném významu na auto bychom mohli říci, že má výrobní vadu. Učedníci se ptají: „Kdo za to může?“ Chtějí najít viníka. My to často děláme taky. Když se nám něco nedaří, když jsme smutní nebo se s někým pohádáme, hledáme, na koho to hodit. Pomůže nám zjistit, kdo rozbil hračku, nebo vinit ze špatné známky učitele? Opraví se tím hračka nebo známka? Budeme se cítit lépe? Když se pokazí auto a najdete značku <i>Opravná</i>, zpravidla na ní bývá napsána vzdálenost do nejbližšího servisu, třeba 5 km. Ale u Ježíše je ta vzdálenost nula. On je přímo u mě. K uzdravení slepého použil bláto a slinu – obyčejné věci. Bůh nepotřebuje drahé náhradní díly, on chce naši důvěru. Viděli jste někdy závody F1? Když se při závodě stane nehoda nebo formule potřebuje vyměnit sjeté pneumatiky, závodník zajede do boxu. Tam už čeká spousta mechaniků, všichni přesně vědí, co mají dělat a za pár vteřin je F1 zpět na trati. Modlitba může fungovat jako takový box F1. Zajedeme do boxu svého srdce a místo mechaniků tam máme Ježíše, Otce a Ducha Svatého v jedné osobě, kteří nás vyslyší a sjeté pneumatiky nám vymění. Možná to někdy není za pár vteřin, ale i ten slepý neviděl hned. Musel jít kus cesty s blátem na očích až k rybníku. Ale bez toho „umytí“ se nic nezmění. Farizeové v příběhu jsou jako traťoví rozhodčí, kteří kontrolují jen rychlost, ale nevidí motor. Zažili jste někdy, že se někdo na závodech začal více snažit? Drželi jste mu palce nebo jste o něm pochybovali jako farizeové? V evangeliu jsme slyšeli o muži, který byl slepý a teď stojí pevně na vlastních nohách. Potkal Ježíše a uvěřil mu. To je jako ten vítězný okamžik, kdy opravené auto v plné parádě vyjíždí ze servisu. Když uvidíte v značku <i>Opravná</i>, vzpomeňte si na Ježíše. Zeptejte se sami sebe: „Co v mém srdci teď potřebuje opravit? Je to hněv? Lenost? Smutek? Zranění?“ Zkuste tu věc Ježíšovi v modlitbě odevzdat – prostě u něj to „svoje auto“ nechte opravit. (Na závěr: modlitba s písní <i>Láska Kristova</i>.)	

5. neděle postní (A)	
Jan 11,1-45	
Název značky:	Nehoda
<i>Biblický úryvek: Odpověděla mu: „Ano, Pane, věřím, že ty jsi Mesiáš, Syn Boží, který má přijít na svět.“ (Jan 11,27)</i>	
Význam pro dítě:	Nehoda je místo pro Boží zázrak.
Většinou se ptám, zda dnešní značku znáte. V dnešním případě doufám, že jste ji na silnici během cesty nikdy nepotkali. Tato značka není u cesty natrvalo, ale většinou bývá na dálnici na tzv. proměnné informační tabuli. Je to značka <i>Nehoda</i>. Objeví se náhle, upozorňuje na havárii, krizovou situaci, zastavení dopravy. Ale jakmile záchranné složky zasáhnou, značka zmizí a provoz na silnici se obnoví. I v evangeliu dnes došlo k „totální havárii“. Lazar onemocněl. Jeho sestry, Marta a Marie, poslaly pro Ježíše, ale on nešel hned. Lazar zemřel. Vypadá to, že „asistenční služba“ selhala. Hrobový kámen u Lazarova hrobu je jako policejní páska, která uzavírá prostor nehody. První vteřiny u takové nehody jsou plné chaosu. Lidé pobíhají, pláčou, obviňují se, jsou smutní. Pláč a výčitky přichází i ze strany sester k Ježíši: „<i>Pane, kdybys tu byl...</i>“ Pro ně Lazarova smrt znamená konec. Zatímco učedníci a sestry vidí katastrofu, Ježíš říká: „<i>Tato nemoc není k smrti, ale k Boží slávě.</i>“ Pro lidi je to „konec cesty“, ale Ježíš připomíná, že jde o dočasnou těžkou situaci, která jednou skončí. Z pohledu věčnosti byla Lazarova smrt jen krátkým zdržením, „nehodou“ na cestě k oslavě Boha. Ježíš nepřichází jako pohřební služba, ale jako nejvyšší záchranář, který má moc i nad smrtí. „Obnovuje provoz“ i tam, kde jiní odepisují „totální škodu“. Scéna u hrobu je vlastně takovým velkým úklidem po nehodě: „<i>Odvalte kámen.</i>“ Odstraňte zábrany, které brání přístupu světla. „<i>Lazare, pojď ven.</i>“ Příkaz, který vrací život do pohybu. „<i>Rozvažte ho.</i>“ Odstranění „střepů“ a následků nehody (pohřebních pláten), aby mohl Lazar znovu svobodně jít. Zažili jste i vy v životě něco podobného? Velký smutek? (Měli jste oblíbenou věc a ztratili ji nebo jste ji rozbili? Pohádali jste se s někým? Někdo vám zemřel?) Svět se pro vás možná téměř zastavil. Pamatujte, že Ježíš přichází k tomu vašemu smutku a ukazuje, že je to jenom na čas. Dává sílu, aby se vše v životě vyčistilo, zahojilo a mohli jsme jet dál. Neslibuje, že se nám nehody – smutné věci, vyhnou. I Lazara to bolelo, i sestry trpěly. Ale uvěřili Ježíši a pak jejich smutek zmizel. Až uvidíš tuto značku, vzpomeň si: Smutné věci jsou jenom na chvíli. Silnice nezmizela. Stále tu je, i když pod nánosem trosek. Svěřím Ježíši to své trápení. On umí dělat zázraky. Závěr: Děti mohou napsat (namalovat) na černé papírky černou pastelkou to, co je trápí. Nikdo to neuvidí, jenom Ježíš. V tichosti pak papírky pokládají ke kříži (svíci.).	

Květná neděle (A)	
Mt 26,14-27,66	
Název značky:	Dej přednost v jízdě
<i>Biblický úryvek: Zeptal se jich: „Co mi dáte, když vám ho zradím?“ Oni s ním smluvili třicet stříbrných.“ (Mt 26,15)</i>	
Význam pro dítě:	Nejsi na silnici sám – dej přednost pravdě a dobru.
Náš život je jako jízda autem. Má svá pravidla, tankujeme, řidič volí směr jízdy. Dnešní evangelium začíná Jidášovou zradou a končí uložením Ježíšova těla do hrobu. Může se zdát, že je to Ježíšova „poslední jízda.“ Ale není to tak. Zkusíme si příběh přiblížit touto značkou, je to: <i>Dej přednost v jízdě</i>. Co to znamená? Dávám přednost někomu, kdo má přednost. Naše auto zrovna není středem silničního vesmíru, takže ubereme plyn a necháme projet jiné. Dnešní příběh je o tom, jak lidé tuhle značku buď ignorují, nebo před ní s pokorou sklání hlavu. Jidáš stojí na křižovatce rozhodnutí, ale vidí jen svou cestu. Má dát přednost Ježíši – nebo svému zklamání, představám, možná chamtivosti? Chtěl peníze, možná chtěl jiného Mesiáše. Místo aby dal přednost Ježíšovu plánu, „proletí křižovatkou v plné rychlosti“. Naráží do zdi vlastní viny. Třicet stříbrných se stalo směrovkou jeho rozhodnutí. Kolikrát i my stojíme na křižovatce? Dám přednost pravdě nebo sobě? Vztahu – uražené pýše? Bohu – pohodlí? V Getsemanské zahradě se Ježíš modlí: „<i>Otče, odejmi ode mě ten kalich, ale ne má, nýbrž tvá vůle se staň.</i>“ To je <i>Dej přednost v jízdě</i> v praxi. Ježíš má své lidské přání přežít, ale vidí Boží plán spásy, který přijíždí po hlavní silnici. A dává mu přednost. Neznamená to, že je pasivní nebo slabý. Naopak. Vyžaduje to obrovský výkon motoru Ježíšovy vůle. Dát přednost Bohu znamená, že moje láska k Otci a Otcova láska ke mně je silnější než můj strach z bolesti. Pilát ví, že Ježíš je nevinný. Ale nakonec si „umyje ruce“. Proč? Protože dát přednost pravdě by znamenalo konflikt. Riziko. Nepohodlí. Kolikrát si i my symbolicky „myjeme ruce“? „<i>To není moje věc.</i>“ „<i>Já s tím nic nez můžu.</i>“ „<i>Hlavně ať mám klid.</i>“ Dav u Piláta dává přednost své nenávisti a manipulaci. Nikdo z nich se nepodívá na značku. Každý chce jet první, každý chce mít svou pravdu. Výsledkem je chaos a smrt nevinného. „Provoz“ v partě se stává toxickým a ty stojíš před rozhodnutím, jestli se nechat strhnout proudem, nebo dát přednost tomu, co je správné. Pod vlivem skupiny se často rozhodujeme pro hloupost nebo podporu špatného. Dát přednost znamená mít odvahu říct: „<i>Tenhle směr je špatný.</i>“ Je to aktivní rozhodnutí nešlápnout na plyn nenávisti. Když Ježíš umírá, dává přednost nám všem. Upřednostnil naši záchranu před svým pohodlím a životem. Kříž je jako obrovská značka <i>Dej přednost</i>, kterou Bůh postavil do dějin. Říká nám: „<i>Miluji tě víc než sebe.</i>“ Kříž je místem, kde se protíná lidská vina a Boží milosrdenství. Místem, kde člověk nedal přednost Bohu – a přesto Bůh dal přednost člověku. I když jsme mnohokrát značku ignorovali, cesta není uzavřena. Je tu pokání. Je tu milost. Je tu nový začátek.	